

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, de avocatul Budăi Artur în numele inculpatului Babencov Dmitri, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2018, în cauza penală, în privința lui

Babencov Dmitri XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 06.06.2018 pînă la 13.07.2018;

Instanța de apel de la 31.07.2018 pînă la 09.10.2018;

Instanța de recurs de la 12.04.2019 pînă la 19.06.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 iulie 2018, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de articolul 364¹ Cod de procedură penală, Babencov Dmitri a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă principală cu închisoare pe un termen de 3 ani în penitenciar de tip semiînchis, precum și o pedeapsă complementară obligatorie - privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea și manipularea cu substanțe narcotice, psihotrope sau analoage a lor pe un termen de 4 ani.

A fost respinsă ca nefondată cererea acuzatorului de stat privind încasarea de la condamnatul Babencov Dmitri a sumei de 7190,47 lei cu titlu de cheltuieli de judecată

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Babencov Dmitri, născut la 11.05.1990, de comun acord și împreună cu alte persoane anume Șmelev Alexandr și Pușcaș Artur în privința cărora este în derulare o altă cauză penală, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală a obținut droguri și anume opium acetilat pe care l-a păstrat la sine până la 25 ianuarie 2016, când, de comun acord și împreună cu alte persoane, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, acționând prin participație, a păstrat, transportat, distribuit și vândut drogul respectiv după cum urmează: o parte din cantitatea de droguri obținută, depozitată într-o seringă de unică folosință, i-a înstrăinat-o în XXX, XXX, cet. Poclitaru Ion, investigator sub acoperire cu date secretizate ia efectuarea măsurii speciale de investigație - achiziția de control, la prețul de 750 lei, substanța care ulterior a fost ridicată de la ultimul și care, conform raportului de expertiză chimică nr. 137 pe blancheta seria XXX reprezintă substanță narcotică - opium acetilat - substanță inclusă în lista „Substanțelor stupefiante,

psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora” aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din cantitatea căreia constituie 0,188 g (în recalculare pentru stare uscată) adică, proporții mari.

3. Nefiind de acord cu sentința menționată procurorul a atacat-o cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, în partea respingerii cererii privind încasarea de la condamnat a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 7190,47 lei.

În argumentarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat următoarele:

- acuzarea contestă sentința în partea respingerii cererii acuzatorului de stat privind încasarea de la condamnat a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 7190,47 lei;

- în prezenta cauză penală fost efectuată achiziția de control de către investigatorul sub acoperire cu date secretizate - cet. Poclitaru Ion bani pentru care au fost alocați din buget;

- urmărirea și judecarea unei cauze penale condiționează efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea și transmiterea actelor de procedura, pentru administrarea probelor conservarea mijloacelor materiale de probă, cu retribuirea apărătorilor, precum și orice alte cheltuieli necesare bunei desfășurări a procesului penal;

- suportarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată și de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o. Drept urmare, cheltuielile de judecată sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

- obligația inculpatului de a suporta cheltuielile de judecată este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului obligația de a suporta cheltuielile de judecată îi revine în principal acestuia, chiar dacă eventual partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli, de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță;

- în astfel de circumstanțe, acuzarea de stat consideră că cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Babencov Dmitri urmează să fie încasate din contul acestuia.

3.1. Împotriva sentinței a declarat apel în termen și avocatul Budăi Artur în numele inculpatului Babencov Dmitri, prin care a solicitat casarea acesteia, cu emiterea unei decizii prin care în privința inculpatului să fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În argumentarea apelului declarat, avocatul Budăi Artur a invocat următoarele:

- pedeapsa aplicată este prea aspră;

- în cadrul examinării dosarului nu au fost constatate careva circumstanțe agravante, însă la fel nu s-a luat în considerare în calitate de circumstanțe atenuante-căința sinceră, recunoașterea vinovăției, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și că s-a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată;

- prima instanță nu a aplicat în nici un fel prevederile art. 79 Cod penal;

- pe lângă faptul că inculpatul și-a recunoscut vina pe deplin, instanța de fond, la emiterea sentinței, urma să aprecieze rolul și caracterul lui Babencov Dmitrii

pe cauza dată. Rolul său în infracțiunea săvârșită, din declarațiile făcute pe dosar, inculpatul, în perioada comiterii delictului, era și el consumator de droguri și avea calitatea de intermediar dintre vânzător și cumpărător. Fiind sub influența substanțelor narcotice nu-și dădea seama de caracterul prejudiciabil care-l înfăptuiește și nici de consecințele care pot avea loc;

- Dmitri Babencov deja de aproximativ 1,5 ani nu mai este consumator de substanțe narcotice și nici nu mai face parte din grupul de persoane care întrebuițează astfel de substanțe. El se află la evidența medicului narcolog și duce tratament împotriva dependenței de substanțe psihotrope (dovada se anexează). A frecventat cu strictețe programul până nu a fost reținut și dispusă măsura preventivă arestul la domiciliu. Mai mult ca atât, era angajat în calitate de vânzător la stația de alimentare cu combustibil „Lukoil” (certificatul se anexează);

- astfel, se atestă lipsa împrejurărilor de fapt și a temeiurilor de drept pentru aplicarea prevederilor pedepsei penale și este oportun de a fi aplicat prevederile art. 90 CP suspendarea condiționată a pedepsei pentru o anumită perioadă de probațiune, în care faptașul să dea dovadă de corectare în cadrul societății;

- în concluzie, Babencov Dmitri la momentul pronunțării Hotărârii nu constituie un pericol pentru societate, mai mult ca atât acesta și-a regăsit rolul în societate, datorită faptului că este angajat în câmpul muncii, fiind caracterizat pozitiv chiar de organul de poliție. Totodată acesta a conștientizat acțiunile sale infracționale și la inițiativă proprie a urmat și frecventat în continuare tratamentul medical împotriva dependenței de substanțe psihotrope și urmează programul de reabilitare de dependență a substanțelor psihotrope până la momentul în care a fost instituită măsura preventivă de arest;

- astfel, inculpatul deja a dat dovadă de reeducare și că este posibilă corectarea sa în cadrul societății și executarea pedepsei cu închisoarea este una prea aspră, care în cazul nostru vine să întrerupă și chiar să diminueze șansele acestuia de a fi reintegrat în societate și de a duce un mod de viață corect, astfel rog respectuos instanța să pronunțe o decizie non privativă de libertate în conformitate cu prevederile Codului Penal și legislației CEDO, în scopul continuării acțiunilor începute de inculpat rentai reeducarea și reintegrarea inculpatului și respectiv de a-i acorda o șansă la un viitor mai prosper.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2018, a fost respins ca nefondat apelul procurorului și apelul avocatului Budăi Artur în numele inculpatului Babencov Dmitri, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, sentința primei instanțe a fost contestată numai în partea încasării cheltuielilor judiciare și stabilirii pedepsei penale, iar ce ține de încadrarea juridică și vinovăție sentința nu a fost atacată.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Babencov Dmitri se atribuie la categoria infracțiunilor grave

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond just a individualizat pedeapsa în baza art. art. 7, 75 Cod penal, și totodată, corect a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare, care este una echitabilă și proporțională infracțiunii comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii, de lipsa circumstanțelor agravante, și prezența a 2 circumstanțe atenuante, de personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv, anterior a fost judecat, antecedente penale fiind stinse, se află la evidența medicului

narcolog și duce tratament împotriva dependenței de substanțe psihotrope, este încadrat în câmpul muncii, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și din partea altor persoane, care va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Mai mult, Colegiul penal, amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei aplicată de către instanța de judecată prin hotărârea de condamnare de a se suspenda pe o anumită perioadă de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Deci, la caz, instanța de apel a constatat că condițiile necesare pentru a fi invocată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu sunt întrunite.

Mai mult, s-a respins ca neîntemeiat argumentul apărării potrivit căruia, nici un fel prevederile art. 79 Cod penal, ori, instanța de apel a considerat că, circumstanțele invocate de către partea apărării, în apelul depus, nu pot fi apreciate ca fiind circumstanțe excepționale ce ar justifica aplicarea unei pedepse sub limita minimă prevăzută de sancțiunea articolului incriminat sau una mai blândă din altă categorie.

Or, în spiritul acestei norme penale se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități situații, sau stări de lucruri care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și consecințele ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate, persoană cu dezabilități severe), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră.

Cu atât mai mult că circumstanțele menționate supra au servit la micșorarea pedepsei aplicate inculpatului, astfel prima instanță la emiterea sentinței a ținut cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximumul și din minimumul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

Instanța de apel a concluzionat că, aplicarea pedepsei penale sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani este echitabilă și suficientă pentru a atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Babencov Dmitri care va corespunde scopului și principiilor generale de aplicare a pedepsei penale, ar duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, va revizui atitudinea față de valorile sociale cu atragerea unor concluzii corecte ce țin circulația

ilegală a substanțelor narcotice.

Pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

Instanța de apel a apreciat ca nefondată solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpat în beneficiul statutului a cheltuielilor judiciare în sumă de 7190,47 lei.

Astfel, acuzatorul de stat a solicitat încasarea de la condamnat în beneficiul bugetului de stat a cheltuielilor judiciare în sumă de 7190,47 lei compusă din efectuare: măsurii speciale de investigație - „achiziția de control” - 750 lei, salariul procurorului - opt zile a câte 720 lei fiecare, în total 5760 lei, salariul consultantului - patru zile a câte 170 lei fiecare, în total 680 lei, consumabile (hârtie copiator) - 137 file a câte 0,31 lei fiecare filă, în total 42,47 lei.

În acest sens se reține ca plauzibilă concluzia primei instanțe potrivit căreia, luând în calcul faptul că art. 227 Cod de procedură penală, stabilește expres care sunt cheltuielile judiciare, în condițiile în care cheltuielile invocate de procuror nu se regăsesc în prevederile acestui articol, instanța de judecată respinge ca nefondată cererea acuzatorului de stat privind încasarea de condamnatul Babencov Dmitri a sumei de 7190,47 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casare acesteia în partea cheltuielilor de judecată și transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel menționând aceleași motive declarate în cererea de apel (pct. 3 din prezenta decizie).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, ori, din conținutul recursului rezultă că, recurentul critică neîncasarea a cheltuielilor de judecată de la inculpat.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel în partea respingerii încasării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 7190,47 lei compusă din efectuare: măsurii speciale de investigație - „achiziția de control” - 750 lei,

salariul procurorului - opt zile a câte 720 lei fiecare, în total 5760 lei, salariul consultantului - patru zile a câte 170 lei fiecare, în total 680 lei, consumabile

(hârtie copiator) - 137 file a câte 0,31 lei fiecare filă, în total 42,47 lei, însă Colegiul penal constată că, instanța de apel întemeiat a menținut sentința primei instanțe privind cerințele procurorului ce ține de cheltuielile judiciare.

Astfel, autorul invocând prevederile art. art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de constatare medico-legală și raporturilor de expertiză judiciară, motivând că legea prevede ca inculpatul să suporte cheltuielile judiciare.

Potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare.

Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli, ori, instanța de apel în cazul dat, just a respins încasarea cheltuielilor de judecată.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, de avocatul Budăi Artur în numele inculpatului Babencov Dmitri, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui **Babencov Dmitri XXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **17 iulie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan